

Gospodarka o obiegu zamkniętym: Komisja proponuje nowe prawa dla konsumentów i zakaz pseudoekologicznego marketingu

Bruksela, 30 marca 2022 r.

Komisja chce zaktualizować unijne przepisy, aby wzmocnić pozycję konsumentów w procesie transformacji ekologicznej. Dzięki nowym przepisom konsumenci będą mogli dokonywać świadomych decyzji i wybierać produkty, które są rzeczywiście przyjazne dla środowiska. Będą mieli prawo do informacji o tym, jaka jest spodziewana trwałość produktu i jakie są możliwości jego naprawy. Nowe przepisy będą lepiej chronić konsumentów przed niewiarygodnymi lub nieprawdziwymi twierdzeniami dotyczącymi ekologiczności. Służyć temu ma zakaz stosowania pseudoekologicznego marketingu oraz wprowadzania konsumentów w błąd co do trwałości produktów.

Wiceprzewodnicząca do spraw wartości i przejrzystości **Věra Jourová** oświadczyła: *Wspieramy konsumentów wybierających produkty, które przetrwają dłużej i mogą zostać naprawione. Musimy zadbać o to, by ich zaangażowania nie utrudniały wprowadzające w błąd informacje. Dajemy im do ręki nowe, skuteczne narzędzia, które pozwolą im dokonywać świadomych wyborów. Oczekujemy, że nowe przepisy przełożą się na bardziej zrównoważony charakter produktów i całej gospodarki.*

Didier Reynders, komisarz ds. sprawiedliwości, dodał: *Trzeba to jasno powiedzieć – jeżeli nasza konsumpcja nie stanie się bardziej zrównoważona, nie uda nam się osiągnąć celów Europejskiego Zielonego Ładu. Większość konsumentów jest skłonna włączyć się w ten proces, a tymczasem obserwujemy nasilenie takich praktyk, jak pseudoekologiczny marketing czy przedwczesne starzenie się produktów. Konsumenci muszą mieć prawo do informacji, aby móc dokonywać zrównoważonych wyborów. Tylko w ten sposób staną się prawdziwymi podmiotami transformacji ekologicznej. Należy ich również chronić przed nieuczciwymi praktykami handlowymi, które utrudniają kierowanie się względami ekologii.*

Nowe prawo do informacji na temat trwałości i możliwości naprawy produktów

Komisja proponuje zmianę [dyrektywy w sprawie praw konsumentów](#), aby zobowiązać przedsiębiorców do udzielania konsumentom informacji na temat trwałości produktów i możliwości ich naprawy:

- **Trwałość:** Konsumenci muszą być informowani o gwarantowanej trwałości produktów. Jeżeli producent towaru konsumpcyjnego oferuje handlową gwarancję trwałości na okres dłuższy niż dwa lata, sprzedawca musi przekazać tę informację konsumentowi. W przypadku towarów wykorzystujących energię sprzedawca musi również informować konsumentów o tym, że producent nie dostarczył informacji o takiej gwarancji.
- **Naprawy i aktualizacje:** Sprzedawca musi również przekazać istotne informacje dotyczące naprawy, takie jak punktowa ocena możliwości naprawy (w stosownych przypadkach) lub inne istotne informacje na ten temat dostarczone przez producenta. Chodzi np. o dostępność części zamiennych czy o podręcznik naprawy. W przypadku inteligentnych urządzeń oraz treści i usług cyfrowych konsument musi być również informowany o aktualizacjach oprogramowania dostarczanych przez producenta.

Jaki sposób przekazywania tych informacji konsumentowi jest najodpowiedniejszy – czy to na opakowaniu, czy też w opisie produktu na stronie internetowej – o tym zdecydują producenci i sprzedawcy. W każdym przypadku informacja ta musi zostać przedstawiona konsumentowi przed zakupem w sposób jasny i zrozumiały.

Zakaz pseudoekologicznego marketingu i celowego postarzania produktów

Komisja proponuje również kilka zmian do [dyrektywy o nieuczciwych praktykach handlowych](#). Po pierwsze rozszerzono wykaz cech produktu, co do których przedsiębiorca nie może wprowadzać konsumentów w błąd – będzie on teraz obejmował także skutki środowiskowe lub społeczne oraz trwałość produktu i możliwości jego naprawy. Dodano do wykazu pewne nowe praktyki, które w drodze indywidualnej oceny uznawane są za wprowadzające w błąd. Mowa tu m.in. o formułowaniu twierdzeń dotyczących ekologiczności związanych z przyszłą efektywnością środowiskową bez

jasnych, obiektywnych i weryfikowalnych zobowiązań ani celów oraz bez niezależnego systemu monitorowania.

Zmieniono również dyrektywę o nieuczciwych praktykach handlowych poprzez dodanie nowych praktyk do istniejącego wykazu – tzw. czarnej listy zakazanych nieuczciwych praktyk handlowych. Nowe praktyki obejmują między innymi:

- **nieinformowanie konsumentów o cechach produktu wprowadzonych w celu skrócenia jego trwałości**, na przykład o oprogramowaniu, które po upływie określonego czasu zatrzymuje lub obniża funkcjonalność towaru;
- **formułowanie ogólnych, niejasnych twierdzeń dotyczących ekologiczności**, w przypadku gdy nie można wykazać wysokiej efektywności środowiskowej danego produktu lub przedsiębiorcy. Przykładami takich ogólnych twierdzeń dotyczących ekologiczności są: „przyjazne dla środowiska”, „eko” lub „zielone”, które błędnie sugerują wysoką efektywność środowiskową towaru;
- formułowanie **twierdzenia dotyczącego ekologiczności w odniesieniu do całego produktu**, gdy w rzeczywistości dotyczy ono **tylko pewnego aspektu**;
- **umieszczanie dobrowolnego oznakowania dotyczącego zrównoważonego charakteru**, gdy oznakowanie takie nie zostało zweryfikowane w ramach systemu certyfikacji ani nie zostało ustanowione przez organy publiczne;
- nieinformowanie o tym, że towar ma ograniczoną funkcjonalność w przypadku korzystania z **materiałów zużywalnych, części zamiennych lub wyposażenia dodatkowego**, które nie zostały dostarczone przez pierwotnego producenta.

Zmiany te mają zapewnić przedsiębiorcom pewność prawa, a także ułatwić egzekwowanie przepisów w sprawach związanych z pseudoekologicznym marketingiem i postarzaniem produktów. Oprócz tego, dzięki zapewnieniu, by twierdzenia dotyczące ekologiczności były uczciwe, konsumenci będą mogli wybierać produkty, które są rzeczywiście lepsze dla środowiska niż produkty konkurencji. Zachęci to producentów do konkutowania za pomocą produktów bardziej zrównoważonych pod względem środowiskowym, co pozwoli ograniczyć negatywne skutki dla środowiska.

Co dalej?

Propozycje Komisji zostaną teraz rozpatrzone przez Radę i Parlament Europejski. Po ich przyjęciu i transpozycji do ustawodawstwa krajowego państw członkowskich konsumenci będą mieli prawo do środków ochrony prawnej w przypadku naruszeń. Służyć temu będzie m.in. procedura zbiorowego dochodzenia roszczeń na podstawie [dyrektywy w sprawie powództw przedstawicielskich](#).

Kontekst

Proponowane zmiany w unijnym prawie ochrony konsumentów zapowiedziano w [Nowym programie na rzecz konsumentów](#) oraz w [Planie działania dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym](#). Komisja chce zachęcać konsumentów do zmiany zachowań, gdyż jest ona niezbędna do osiągnięcia celów klimatycznych i środowiskowych określonych w Europejskim Zielonym Ładzie. Komisja stara się zapewnić konsumentom lepszy dostęp do informacji na temat trwałości i możliwości naprawy produktów, a także ochronę przed praktykami handlowymi, które uniemożliwiają im dokonywanie zakupów w bardziej zrównoważony sposób.

Podczas opracowywania wniosku Komisja zasięgnęła opinii ponad 12 tys. konsumentów. Konsultowała się także z przedsiębiorstwami, ekspertami w dziedzinie ochrony konsumentów i organami krajowymi. Za największą przeszkodę dla zaangażowania się konsumentów w transformację ekologiczną uznano weryfikację wiarygodności twierdzeń dotyczących ekologiczności produktów. Około połowy respondentów stwierdziło, że jest skłonnych zapłacić więcej za produkt, który będzie miał dłuższą trwałość bez konieczności naprawy.

Badania pokazują również, że konsumenci mają do czynienia z nieuczciwymi praktykami handlowymi, które aktywnie uniemożliwiają im dokonywanie zrównoważonych wyborów. Powszechną praktyką jest postarzanie towarów, a także wprowadzające w błąd twierdzenia dotyczące ekologiczności („pseudoekologiczny marketing”), nieprzejrzyste i niewiarygodne oznakowanie dotyczące zrównoważonego charakteru lub związane z tym narzędzia informacyjne.

Niniejszy wniosek jest częścią szerszej strategii Komisji Europejskiej, która dąży do uczynienia Europy do 2050 r. pierwszym kontynentem neutralnym dla klimatu. Może to nastąpić tylko wtedy, gdy zarówno konsumpcja, jak i produkcja będą się odbywać w bardziej zrównoważony sposób. Wniosek Komisji zostanie uzupełniony także o inne inicjatywy, takie jak [inicjatywa dotycząca zrównoważonych produktów](#) (przyjęta w tym samym dniu) oraz przyszłe inicjatywy dotyczące [uzasadniania twierdzeń dotyczących ekologiczności](#) oraz [prawa do naprawy](#) (w sprawie których do 5

kwietnia 2022 r. będą trwały [konsultacje publiczne](#)). Przyszła inicjatywa dotycząca prawa do naprawy skoncentruje się na zachęcaniu do naprawy towarów po zakupie. Natomiast dzisiejsza inicjatywa w sprawie wzmocnienia pozycji konsumentów w procesie transformacji ekologicznej wprowadza obowiązek informowania o możliwościach naprawy przed zakupem oraz chroni przed nieuczciwymi praktykami związanymi z postarzaniem produktów.https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13150-Zrownowazone-zuzycie-towarow-promowanie-naprawy-i-ponownego-uzycia_pl

23 lutego 2022 r. Komisja Europejska przyjęła również [wniosek w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w obszarze zrównoważonego rozwoju](#). Określiła w nim jasne i wyważone zasady, którymi mają się kierować przedsiębiorstwa, aby przestrzegać praw człowieka, szanować środowisko oraz postępować w sposób zrównoważony i odpowiedzialny. Jednocześnie Komisja stara się również wspierać przedsiębiorstwa poprzez transformację ekologiczną, np. za pomocą dobrowolnych inicjatyw, takich jak [zobowiązanie do zrównoważonej konsumpcji](#).

Szczegółowe informacje:

[Wniosek dotyczący dyrektywy w odniesieniu do wzmocnienia pozycji konsumentów w procesie transformacji ekologicznej poprzez lepsze informowanie i lepszą ochronę przed nieuczciwymi praktykami, wraz z załącznikiem](#)

[Zestawienie informacji](#) poświęcone wzmocnieniu pozycji konsumentów w procesie transformacji ekologicznej

[Strona internetowa](#) poświęcona wzmocnieniu pozycji konsumentów w procesie transformacji ekologicznej

IP/22/2098

Kontakty z mediami:

[Christian WIGAND](#) (+32 2 296 22 53)

[Cristina TORRES CASTILLO](#) (+32 2 29 90679)

[Katarzyna KOLANKO](#) (+ 32 2 296 34 44)

Zapytania od obywateli: Serwis [Europe Direct](#) – tel. [[00 800 67 89 10 11](#)] lub [e-mail](#)

Related media

 [EU energy labels \(family\)](#)